

"Jesus går til filmen": At finde Jesus i film

Af

Bent Liholm, overlærer, mag. art. i filmvidenskab

På trods af hårdnakkede og krampagtige påstande fra kirkeverdenen lever vi i en tid med flugt ikke blot fra Folkekirken, men fra traditionelle religiøse begreber såvel moralsk som socialt. En sådan situation kan man selvfølgelig affinde sig med, eller man kan søge at vende den med nye alternative indfaldsvinkler. Det har et par religiøst orienterede ildsjæle gjort anstalter til med brugsbogen "Jesus går til filmen" udgivet af forlaget ALFA – en afdeling af det velestimerede og respekterede Religionspædagogisk Center. Redaktørerne er teologistuderende Ida Auken og filmmagister og 'grand old man' inden for kirke og medieverdenen, tidligere generalsekretær for KLF, Kirke & Medier Bo Torp Pedersen.

Uanset hvad man kan mene om indfaldsvinklen, er redaktørerne og forfatterne kommet forbavsende godt fra foretagendet, og man kan kun ønske bogen alt mulig held og lykke med udbredelsen. Når jeg tænker på min barndoms kirkes syn på film- og biografverdenen tilbage i 1950'erne, er det en noget mere liberal, 'openminded' og positiv-glad tilgang, der præger "Jesus går til filmen". Bogen består af syv artikler, som hver for sig søger at finde Jesus og afskygninger af denne på film.

I store træk kan filmene deles ind i tre kategorier. Der er den traditionelle alexandrinske tradition, som kun beskæftiger sig med Jesusfigurens guddommelige virke som i George Stevens klassiker "The Greatest Story Ever Told" fra 1965 eller Pier Paolo Passolinis "Mattæusevangeliet" fra 1964. Der er den antiochenske tradition, som anlægger en højere grad af menneskelig dimension ind over Jesus-skildringen med de styrker og svagheder, der følger deraf. Der tænkes her på film som "Jesus Christ Superstar" fra 1973 og den begavede og meget alternative Monty Python-pastiche "Life Of Brian" fra 1979 og moderne varianter som Mel Gibsons meget omtalte "The Passion Of The Christ" (2004). Endelig er der en tredje kategori, som måske er den mest betydningsfulde måde på i dag at søge Jesus i film, og det er i en række moderne actionfilm, hvor hovedrollen fremstiller en arketype-superhelt med forløsende og samfundsordnende funktion, en superhelt som har højere moralske mål med sin tilværelse end blot det at leve og lade leve.

Når man nu gerne vil læse Jesus ind i film, er tanken selvfølgelig 'frisk' og tillokkende og kan synes at være et pædagogisk fif og 'must' i eksempelvis konfirmandundervisningen, men i bredere perspektiv er der vel ikke noget egentlig religiøst over Arnold Schwarzenegger i hans tre "Terminator"-film, Sylvester Stallone i hans Rambo-film eller Steven Seagal og Jean-Claude Van Damme i deres mange og ganske kvalitetsløse brækken hals-og-ben-film. De er blot klassiske filmhelte, som sætter orden i en uretfærdig dagligdag – ikke ulig vores men på en aldeles urealistisk måde.

Som nævnt indledningsvist må man complimentere redaktørerne for deres foretagende, for hvorfor ikke drage førnævnte helte ind i en kirkelig sammenhæng, hvor fortidens dyder ved kirkegangen var ro og bibelnærhed, men nu er erstattet af spaghetti-gudstjenester, samtale-gudstjenester, småbørns skrig og skrål og politiske manifestationer for eller imod

indvandrere. Det er som om, at den ellers meget traditionalistiske filmskaber Mel Gibson netop har fattet det med hans nyeste epos, den usædvanligt barske "Apocalypto" (2006), som netop forholder sig meget kritisk til ur-religion, men ser samme - ved nærmest et religiøst indgreb - skabe en slags moderne actionhelt à la Rambo.

Religionspædagogisk Center laver brugsbøger til anvendelse ved konfirmandforberedelsen og undervisningen i kristendomskundskab i skolerne og i den sammenhæng passer "Jesus går til filmen" glimrende ind. Ikke som elevstudiebog under gymnasieniveau, men som inspiration for sognepræsten eller læreren, der mangler stof. Som mangeårig lærer – også i kristendoms- kundskab – oplever man fordomme mod at anvende film i undervisningen, idet børnene forventer 'kedelige' film efter den alexandrinske tradition, men glædes positivt og interesseret / engageret ved visninger af eksempelvis "Life Of Brian". Det kan der komme en ikke så ringe debat ud af.

"Jesus går til filmen" skal således varmt anbefales generelt som en vidende og inspirerende men relativt letlæst bog, specielt anbefales den til undervisere. Bogen er i et nydeligt tryk med enkelte illustrationer og en fyldig creditliste til de omtalte film. Formatet er det lidt u-handy vandrette A4-format, hvad så end årsagen kan være til det.